

En annerledes innføringsbok i psykologi

Forfatteren presenterer psykologi som et fag i utvikling og for fremtiden.

Introduksjonsbøker har en lei tendens til å være blåkopier av hverandre. Pål Johan Karlsens bok er i så tilfelle et unntak. Tradisjonelt vies innføringsbøker i psykologi de store mestrene. Det blir kjedsommelig repetering for den som har lest litt psykologi, og det fanger ikke tidsånden i form av aktualitet med søking etter nye forskningsfunn som gjenspeiler dagens

Dette er en etterlengtet og annerledes innføringsbok

samfunn. Pål Johan Karlsens bok *Psykologi: Inngangsporten* bryter med denne tradisjonen og er derfor et flott supplement til sjangeren. Forfatteren har hatt åtte sentrale fagpersoner med seg som et redaksjonsråd, men har med sikker penn vist at han åpenbart har kompetanse til å stå på egne ben.

Lett tilgjengelig

Både layout, framstillingsform og temastruktur, gjør boken innbydende og lett tilgjengelig. Jeg tar momentene i denne rekkefølgen. Tekstbildet er ikke overlesset,

og det er lett å orientere seg i boken. Boken tuftes på tre deler inndelt i ni kapitler. Kapitlene dekker det en nybegynner har behov for å vite: (1) Atferd og mentale prosesser – en første oversikt, (2) Kunnskapsanvendelse: Porten til endring. (3) Kunnskapsbygging: Porten til innsikt. (4) Våre drivkrefter: Motivasjon og emosjoner. (5) Vår livslange utvikling: Endringsprosesser fra unnfangelse til død. (6) Vårt sosiale univers: Påvirkning, tilhørighet og samspill. (7) Våre unike egenskaper: Individuelle forskjeller i oppførsel, evner og preferanser. (8) Våre mentale representasjoner: Informasjonsbehandling, læring og erkjennelse. (9) Vår fysiske ballast: Evolusjon, genetik og biologi. Karlsens bok dekker derved alle felt man forventer i en innføringsbok, bortsett fra en oversikt over effekten av psykoterapi for de mest høyfrekvente psykiske lidelsene. Det tror jeg mange lesere forventer seg av en innføringsbok.

Bak forskningsfunnene

Mens innføringsbøkene i psykologi gjerne gjør stor heder på de store teoretikere med bilder og omtale av deres liv og meritter, så presenterer Karlsen sentrale norske forskere og praktikere for hvert hovedtema i boken. Dette grepet aktualiserer boken, for de viktigste nyere norske psykologiske forskningsstudiene framstilles, og personene bak dem portretteres.

Vanligvis presenteres forskning med et distansert blikk, men i Karlsens bok kommer en bak forskningsfunnene, slik at leseren kan danne seg et inntrykk av fagpersonene og hva som søkes utforsket i forskningsprosjektene. Det kan hjelpe nye studenter til å trenge inn i det mystiske or-

det *forskning*. Denne presentasjonen gir boken et personlig preg og må være inspirerende for målgruppen. May-Britt og Edvard Mosers studier av stedsans hos rotter, Ståle Pallesens studier av søvn, Hans Nordahl om negative mentale skjemaer og (meta-)kognitiv behandling, Svenn Torgersens studier av personlighetsforstyrrelser, og Francisco Pons sine studier av emosjonell kompetanse i småbarnsalderen er bare få av mange presentasjoner. Boken presenterer også sentrale klinikere som beskriver sin jobb. Det omfatter eksempelvis rekruttering av fagpersoner, lavterskeltilbud, forebygging av mobbing, ledelse av familievernkontor, barneombud og rettssakkyndig psykolog.

Fornyer sjangeren

Boken inkluderer kontaktlister til stillingsannonser, fagpersoner, tidsskrifter, organisasjoner og interesseforeninger. Det gjør den dagsaktuell. Dette er en etterlengtet og annerledes innføringsbok fri for gammel temastruktur, uten unødig, ærbødig presentasjon av teoretikere som har utgått på dato og som er overeksponert. Språket er lett, og vinklingen slik jeg har erfart at bachelorstudenter vil like. Boken sørger for å presentere psykologi som et fag i utvikling og for fremtiden. Den konkurrerer med mange innføringsbøker som klart blir mer antikvariske. Som fagperson ønsker jeg flere steder at Karlsen går dypere i temaene, men da hadde det vel blitt mer en massiv oppslagsbok enn en innføringsbok. Ønsket betyr i alle fall at boken engasjerer!

Anmeldt av Øyvind Kvello, førsteamanuensis ved Psykologisk institutt, NTNU, Trondheim